

Landbruks- og matdepartementet
Klima- og miljøverndepartementet
Energi- og miljøkomiteen på Stortinget
Næringskomiteen på Stortinget
Storingsrepresentantene fra Hedmark og Sør-Trøndelag
Sør-Trøndelag fylkeskommune

Dato: 07.06. 2016 Arkiv:A-2016 Jrn: 9377

Uttalelse til Stortingsmelding 21 «Ulv i norsk natur»

Arbeidsutvalget i Regionrådet for Fjellregionen behandlet på sitt siste møte en sak om Stortingsmelding 21 «Ulv i norsk natur».

Siden det på dette tidspunktet forelå det som ble omtalt som et forlik i Stortinget, sluttet arbeidsutvalget seg ikke til forslaget om å be regjeringen trekke meldingen.

Arbeidsutvalget gjorde følgende vedtak:

Arbeidsutvalget i Regionrådet for Fjellregionen slutter seg til vurderingene til fylkestingene i Hedmark og Oppland om Stortingsmelding nr 21 – Ulv i norsk natur. Det er avgjørende viktig for Fjellregionen med en bærekraftig forvaltning som ivaretar mulighetene for en positiv samfunnsutvikling. Arbeidsutvalget vil derfor følge opp det videre arbeidet med ulvepolitikken både i forvaltningen og Stortinget.

Uttalelsen sendes Landbruks- og matdepartementet, Klima- og miljøverndepartementet, Energi- og miljøkomiteen, Næringskomiteen og Stortingets representanter fra Hedmark og Sør-Trøndelag samt Sør-Trøndelag fylkeskommune

Saksutredningen følger på de neste sider.

Dersom det er spørsmål kan regionrådgiver Rune Jørgensen kontaktes på tlf 95110577 eller e-post: rune.jorgensen@hedmark.org

Med vennlig hilsen

Rune Jørgensen
Regionrådgiver

SAKSUTREDNING AU-MØTE 25.05.16

Sak 34/2016: Uttalelse til Stortingsmelding 21 «Ulv i norsk natur»

Saksbehandler: Rune Jørgensen

Fylkestingene i Hedmark og Oppland fattet i felles fylkesting 20. april vedtak om å oversende felles uttalelse vedrørende Stortingsmelding 21 – Ulv i norsk natur. Hovedbudskapet er at regjeringen bes om å trekke stortingsmeldingen og legge fram en ny melding, basert på resultatet av en gjennomgang av Bernkonvensjonen. Uttalelsen avsluttes med at «Det er avgjørende viktig for våre fylker med en bærekraftig forvaltning».

Uttalelsen ivaretar på en god måte de synspunkter kommunene og Regionrådet for Fjellregionen tidligere har gitt uttrykk for i en rekke sammenhenger. Regionrådgiver anbefaler på denne bakgrunn at arbeidsutvalget gir sin tilslutning til uttalelsen.

Uttalelsen er som følger:

«Regjeringen la 18. mars i år fram stortingsmelding 21 «Ulv i norsk natur». De politiske skillelinjene når det gjelder rovdyr og ulv spesielt, følger ikke de vanlige skillelinjene men går i stor grad etter geografi og ikke partitilhørighet.

Stortingsmeldingen tilkjenner at ulveforvaltning er et svært krevende politikkområde med motstridende interesser, miljøvern på den ene siden og samfunns- og næringsinteresser på den andre siden.

Ulven som nå er i Norge utgjør en populasjon som er omfattende, både i utbredelse og i antall individer. Bernkonvensjonen er vedtatt for å ivareta truede arter og det genetiske opphavet til dagens norske bestand er derfor sentral. I meldingen skriver regjeringen at «av hensyn til beitenæringen og andre utmarksinteresser er bestandsmålet for ulv satt lavt i Norge». Det fastslås at det ikke var yngling i en 20 årsperiode, at det antagelig var under 10 ulver i hele Skandinavia i 1973 og at dette sannsynligvis var streifulv fra den store russiske populasjonen. Denne populasjon har utviklet seg til dagens bestand på 460 individer. Regjeringen viser til at Norge har et selvstendig ansvar etter Bernkonvensjonen for å bevare ulv. Vi mener imidlertid at Norge ikke har et spesielt ansvar som forsvarer en streng reservatpolitikk for ulv av en helt annen opprinnelse enn den vi opprinnelig hadde, og som heller ikke er truet.

Ulvemeldingen er kun skrevet ut fra perspektivet om vern av ulv. En melding som omhandler forhold som griper omfattende inn i enkeltmenneskers næringstap, rettighetstap og tap av livskvalitet, må inneholde omfattende analyser av konsekvenser for de som rammes. Det er lite fokus i meldingen på konfliktnivået som ulvesona skaper og hvordan dette kan løses.

Oppland og Hedmark har også et stort ansvar for villrein og tamrein og det kan bli store utfordringer rundt det med mer ulv i Norge. Vi frykter et økende press på villreinstammen der resultatet kan bli rovdyrskader i kalvingstida, særlig av ulv. I tillegg kan det føre til at dyrene generelt utsettes for uro og stress. Det er ikke langt fra ulvesona med revirhevdene inn i kjerneområdet for villreinen vår. Vi er også bekymret for den belastning ulven kan medføre for sørsamisk reindrift i våre områder.

Meldingen bærer preg av "synsing" og lite fokus på fakta og internasjonal rett. Et eksempel på dette er flg. sitat (s.58, 3. avsnitt):

"Undersøkelser viser at de som er motstandere av ulv i Norge ofte lever i rurale områder og har et sterkt forhold til bruk av utmarka. Et mindretall av ulvemotstandere er grunneiere. Ulvemotstandere er i stor grad folk med arbeiderbakgrunn fra skog og bygdenæringene og som kan føle seg overkjørt av folk som de mener har makt og innflytelse. Ulv har på en måte blitt et symbol for det som truer tradisjonelt bygdeliv. På tross av konfliktnivået, ser det likevel ut til at folk flest beundrer ulv."

Meldingen gir uttrykk for at den nasjonale ulvepolitikken skal bygge på det samme faglige grunnlaget som tidligere, til tross for at vi nå har mer kunnskap om artens genetiske opphav, historikk og utbredelse. Vi etterlyser også en mer grundig analyse av den langsiktige effekten av at beitenæringen forsvinner, i og i nærhet av ulvesonen. En avvikling av beitenæringen vil få konsekvenser for resten av næringslivet i området. Matproduksjonen blir redusert og landskapet gror igjen. Det biologiske mangfoldet i området trues, noe som omfatter minst 685 arter. Dyrevelferden preges naturligvis sterkt av ulvens tilstedeværelse. Norge har et ansvar for å ivareta sørsamisk og skogfinsk kultur. Dagens ulveforvaltning vanskeliggjør denne oppgaven.

Håndheving av lokaldemokratiet, lokal råderett og respekt for enkeltmenneske og lokalsamfunn, står mer eller mindre sterkt i de fleste partier. Forholdet til ulv preges i stor grad av om man bor der ulven ferdes. Det er forståelig at man kan beundre ulv i media, men saken blir en helt annen når ulven truer tryggheten og muligheten for å bo og livnære seg for lokalbefolkningen.

Landbruket har en sentral og bærende posisjon i næringslivet i Oppland og Hedmark. I uminnelige tider har juridiske forhold rundt eiendom, bruk og rettigheter lokalt, vært gjenstand for juridiske avklaringer. Sedvane, hevd og eiendomsrett er begreper som er godt forankret. Når storsamfunnet griper inn og reduserer lokalsamfunnets mulighet til å benytte seg av rettigheter, forventer den enkelte at det foreligger en legal rett.

Næringsliv som baserer seg på jord- og skogbruk er grunnlaget for framtidens bioøkonomi. Å legge til rette for videre vekst og utvikling i disse næringene er således avgjørende for Norges grønne framtid.

Oppland og Hedmark fylkesting

- Ber regjeringen trekke tilbake stortingsmelding 21 «Ulv i norsk natur»
- Ber Stortinget få innholdet i Bernkonvensjonen gjennomgått på nytt med bakgrunn i nytt kunnskapsgrunnlag, både i forhold til genetisk forskning og konsekvenser for nærings-, samfunns- og dyrevelferdsinteresser
- Ber om at regjeringa tar grep for å redde beitenæringa for at målet om økt matberedskap og matproduksjon i Norge skal nås
- Mener at dagens ulveforvaltning mangler legitimitet i de lokalsamfunn og deler av landet som er berørte, så vel innenfor som utenfor ulvesonen. Arten er ikke utryddingstruet og nærings- og samfunnsinteresser, utover vern, ivaretas ikke i tilstrekkelig grad
- Mener at utmarka i Oppland og Hedmark primært skal brukes til beite, jakt, fiske og friluftsliv
- Mener at rovviltforvaltningen må ta inn over seg nasjonale og internasjonale forpliktelser i forhold til villrein og tamrein
- Mener at konsekvensene for enkeltmennesker, lokalsamfunn, dyrevelferd og artsmangfold som skal bære ulempene ved dagens ulveforvaltning er urimelige og at det må finnes politiske løsninger som bygger på lokaldemokratiske prinsipper
- Mener at bestandsmålet for ulv i Norge må reduseres og sees i sammenheng med grenseulven og ulvebestanden i Sverige. Streifull fra naboland må tas ut utenom ordinær forvaltning av den norske ulvebestanden
- Mener at for å få en mer effektiv lokal forvaltning av ulv må det settes en årlig kvote for lisensfelling av ulv innenfor ulvesona, som for jerv og bjørn
- Mener at avgjørelsesmyndigheten for skadefelling må delegeres til rovviltnevdene slik at avgjørelsene i kritiske situasjoner kan tas vesentlig raskere enn i dag
- Mener at gode erstatningsordninger for den enkelte berørte må sikres og at områder som får en særskilt belastning må få økonomisk kompensasjon

Fylkestingene i Hedmark og Oppland ber regjeringen snarest mulig legge frem en ny melding, basert på resultatet av en gjennomgang av Bernkonvensjonen. Det er avgjørende viktig for våre fylker med en bærekraftig forvaltning.»

Forslag til vedtak:

Arbeidsutvalget i Regionrådet for Fjellregionen slutter seg til vurderingene til fylkestingene i Hedmark og Oppland, og ber regjeringen trekke tilbake Stortingsmelding nr 21 – Ulv i norsk natur. Regjeringen bes om snarest mulig å legge frem en ny melding, basert på resultatet av en gjennomgang av Bernkonvensjonen. Det er avgjørende viktig for Fjellregionen med en bærekraftig forvaltning som ivaretar mulighetene for en positiv samfunnsutvikling.

Uttalelsen sendes Landbruks- og matdepartementet, Klima- og miljøverndepartementet, Energi- og miljøkomiteen, Næringskomiteen og Stortingets representanter fra Hedmark og Sør-Trøndelag samt Sør-Trøndelag fylkeskommune